

21 czerwca – Święto Muzyki

Dla wielu osób muzyka to ścieżka dźwiękowa ich życia. Z konkretnymi piosenkami kojarzą np. dzieciństwo, niezapomniane imprezy ze znajomymi albo wakacje. Poza tym muzyka pełni multum funkcji – pociesza w smutnych chwilach, wzrusza, motywuje do pracy albo treningu lub po prostu zwyczajnie umila czas, choćby podczas drogi do pracy. Człowiek jest w stanie przeżyć bez muzyki, ale co to byłoby za życie? Nie dziwne więc, że muzyka ma swoje święto. I to jakie!

Francuskie początki

Święto Muzyki to cykliczna impreza odbywająca się na całym świecie 21 czerwca, pierwszego dnia lata. Idea narodziła się we Francji, ale jest w tym polski akcent. Na pomysł obchodzenia Święta Muzyki wpadł bowiem Marcel Landowski, francuski kompozytor polskiego pochodzenia. Jego inicjatywę podchwycili i spopularyzowali Maurice Fleuret i Jack Lang, ówczesny minister kultury Francji.

Pierwsza impreza poświęcona celebrowaniu muzyki, czyli Fête de la Musique, odbyła się nad Sekwaną 21 czerwca 1982 roku. Lang zaprosił rodaków by wyszli z muzyką w przestrzeń publiczną. Odzew? Ponad tysiąc muzyków koncertuje w stolicy Francji gdzie się da: na ulicach, w kawiarniach, na placach, w klubach. Wielka Orkiestra Opery prezentuje na placu przed Pałacem Garnier „Symfonię Fantastyczną” Berlioza. Rok później sytuacja się powtarza, ale koncerty uliczne odbywają się również w innych francuskich miastach. Najwięcej jednak dzieje się w Paryżu, gdzie Maurice Baquet z wiolonczelą gra na Sekwanie, na specjalnie skonstruowanych pływako-nartach. W 1985 roku w rytm muzyki bawi się już cała Europa. Ciekawym wydarzeniem jest koncert zespołu rockowego Telephone w więzieniu Fleury Merogis.

Kolejne lata to coraz większa rzesza ulicznych muzyków: w 1987 roku Święto Muzyki obchodzone jest w 50 państwach świata. W 1989 roku w samym tylko Nowym Jorku działa 230 punktów muzycznych. W 1992 roku ma miejsce pamiętny koncert w Dakarze, stolicy Senegalu. 700 muzyków wojskowych orkiestr na placu Inwalidów daje koncert iluminowany światłami z okazji 200-lecia Marsylianki. Impreza każdego roku dociera w nowe zakątki, dając radość albo ukojenie. Np. w 1993 roku pianista Christopher Beckett gra dla dzieci, ofiar wojny w byłej Jugosławii, na stoku Mont-Blanc, na wysokości 3600 m n.p.m. W 1995 roku kolejne wielkie widowiska: po Marnie i Sekwanie pływają barki muzyczne, a po Champs Elysees kursuje 10 czołgów ciągnących platformy z perkusistami.

W 1997 roku dziesięć krajów podpisuje w Budapeszcie „Kartę partnerów Europejskiego Święta Muzyki”, która określa zasady Święta i umożliwia międzynarodową wymianę muzyków. W 2001 roku zgodnie z duchem czasów przeprowadzono historyczną pierwszą transmisję „na żywo” w Internecie.

Tak w skrócie rozwijało się Święto Muzyki. Dziś jest to międzynarodowe wydarzenie artystyczne, w które angażują się filharmonie, opery, teatry, kluby muzyczne, ośrodki kultury, szkoły, puby, restauracje, organizacje pozarządowe oraz prywatne osoby na całym świecie.

Róbcie muzykę!

Dzień 21 czerwca to pierwszy dzień lata oraz czas przesilenia letniego, czyli najkrótsza noc w roku. Dodatkowo obchody święta zbiegają się z Nocą Kupały. Natomiast nazwa w języku francuskim brzmi Fête de la Musique i jest grą słów i głównym hasłem imprezy. W wolnym tłumaczeniu oznacza Róbcie muzykę!

Święto Muzyki ma na celu promocję muzyki, jej bogactwa i zróżnicowania. Dlatego liczne koncerty skupiają się na różnych gatunkach: od muzyki poważnej, poezji śpiewanej po jazz, rock, muzykę elektroniczną czy etno. Święto jest okazją do udziału w koncertach, wspólnej zabawy ale przede wszystkim ma zachęcać muzyków do spontanicznego wyrażenia się na ulicach miast i w miejscach publicznych.

Muzyka łączy ludzi. Nieważne od wieku, pochodzenia, wyznania i statusu społecznego. Dlatego Święto jest wydarzeniem międzynarodowym, obchodzonym w ponad 300 miastach, 100 krajach i na 5 kontynentach. We Francji Fête de la Musique to jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych, cały kraj zamienia się w jedną wielką scenę muzyczną. Jest jednym z dwóch dni w roku (drugi to 31 grudnia), w którym nie obowiązuje cisza nocna, a muzycy mogą grać na ulicy do białego rana bez obaw o mandat ze strony stróżów prawa.

Wśród państw uczestniczących w świecie muzyki oprócz Francji oraz Polski są takie kraje jak: Algieria, Argentyna, Australia, Azerbejdżan, Benin, Boliwia, Brazylia, Burkina Faso, Chiny, , Czad, Dżibuti, Dominikana, Hiszpania, Indie, Izrael, Japonia, Kolumbia, Kongo, Korea Płd., Kostaryka, Kuwejt, Liban, Madagaskar, Maroko, Meksyk, Mongolia, Nepal, Nigeria, Niemcy, Pakistan, Palestyna, Portugalia, Singapur, Syria, Ukraina, Wenezuela, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.

Międzynarodowa Karta Zasad

Siłą Święta Muzyki jest to, że nie ma ono jednego epicentrum, ale odbywa się w wielu miejscach (tzw. punkty muzyczne). To ruch społeczny, który pochłania muzyków, publiczność koordynatorów. W ten sposób mieszają się gatunki i style, tworząc jedno wyjątkowe dzieło. Idee Święta Muzyki określa „Międzynarodowa Karta Zasad”. Można z niej dowiedzieć się, że Święto nie jest festiwalem , o czym dobitnie informuje hasło „Muzyka wszędzie, koncert nigdzie!” Jego esencją jest celebrowanie muzyki na żywo, ukazania jej siły, bogactwa poprzez uwzględnienie wszystkich rodzajów i nurtów muzycznych. Każdy może wziąć w nim udział. Fête de la Musique jest wezwaniem do uczestnictwa, zaadresowanym do osób indywidualnych jak i wszelkich instytucji (stowarzyszenia, szkoły, kościoły, kluby, teatry, domy kultury, ogniska itp.) w celu umożliwienia im wolnego wyrażenia się publicznie. Wszystkie koncerty są bezpłatne dla publiczności.

Atutem święta jest to, że każdy może odkryć dla siebie coś nowego, nowe dźwięki albo gatunek. Ale równie ważny jest fakt, że święto jednoczy ludzi. Pozwala choćby środowiskom osób niepełnosprawnych, niewidomych lub upośledzonych na pełniejszą integrację z resztą społeczeństwa. Święto z założenia jest imprezą plenerową, dlatego najczęściej odbywa się na ulicach, deptakach, parkach, korytarzach, bramach itp.). Fête de la Musique jest też okazją do otwarcia dla muzyki miejsc, w których z reguły nie jest wykonywana na żywo, np. muzea, szpitale, więzienia, urzędy, środki komunikacji miejskiej. Święto w zamierzeniu jest ruchem społecznym, który za pomocą koordynatorów-wolontariuszy ma promować muzykę na żywo. Wszystko odbywa się na zasadzie niekomercyjnej, czyli bez sponsora komercyjnego, a organizatorzy i koordynatorzy, działają społecznie. Koszty ogólne pokrywają lokalne organy władzy państwowej lub samorządowej, przedstawicielstwa innych krajów (np. ambasady) oraz organizacje i instytucje niekomercyjne (stowarzyszenia, fundacje, domy kultury itd.).

Nie dla Warszawy i Krakowa

W Polsce na miejsce obchodów Fête de la Musique wytypowano Warszawę. Pierwsze oficjalne Święto Muzyki w naszym kraju odbyło się w 2000 roku. Na 19 scenach przeprowadzono około 50 otwartych dla publiczności występów m.in. koncerty Warsaw Summer Jazz Festival. Na imprezie wystąpili, m.in. Paul Young, Budka Suflera i Maryla Rodowicz. Dwa lata później zorganizowano duży event na którym wystąpili, m.in. Lech Janerka, Skaldowie i Zbigniew Wodecki, Helena Vondráčková. Później jednak impreza zmieniła swój charakter na bardziej kameralny i przeniosła się do Parku Skaryszewskiego. Po tych próbach z udziałem rozpoznawalnych artystów organizatorzy postawili na amatorów. Od 2004 roku wydarzenie organizowane jest w Instytucie Francuskim w Warszawie i ma charakter recitalu piosenki francuskiej.

Święto Muzyki próbowano też zorganizować w Krakowie. Impreza koordynowana przez krakowską Gazetę Wyborczą odbyła się tam w 2005 roku, nie doczekała się jednak kontynuacji. Dziś w stolicy Małopolski odbywa się wydarzenie Wianki – Święto Muzyki, które swoim formatem odwołuje się do francuskiej Fête de la Musique.

Tak dla Torunia i Szczecina

Próby zaadaptowania Święta Muzyki w dwóch największych polskich miastach nie odniosły więc spodziewanego skutku. Co innego w Toruniu, gdzie Fête de la Musique po raz pierwszy zagościło w 2007 roku (w 2009 roku grano także we Włocławku oraz Wolsztynie). W mieście Mikołaja Kopernika z powodzeniem są organizowane kolejne edycje, a wśród atrakcji jest m. in. bezpłatny przejazd zabytkowym tramwajem turystycznym, w którym melomani mogą posłuchać piosenek. Punkty muzyczne można znaleźć m. in. na Bulwarze Filadelfijskim, Rynku Staromiejskim, na skrzyżowaniu ulic Wielkie Garbary i Królowej Jadwigi. Koordynatorem Święta Muzyki jest Toruńska Agenda Kulturalna. Podczas wydarzenia można nie tylko bawić się, poznać nowych ludzi, ale i sprzedać lub kupić winyle/płyty.

Drugim miastem w którym odbywa się Święto Muzyki jest Szczecin. Pierwsza impreza odbyła się w 2011 roku, dziś na dobre wryła się już w świadomość mieszkańców stolicy województwa zachodniopomorskiego. Tam także nie brakuje atrakcji, muzyka gra,

m.in. na Deptaku Bogusława, Wałach Chrobrego, Pl. Orła Białego czy Jasnych Błonia. Punktem kulminacyjnym Święta Muzyki jest koncert w holu budynku Filharmonii. Co ciekawe, święto odbywa się nie tylko w całym mieście, ale i w specjalnym pociągu relacji Szczecin- Berlin.

Warto wiedzieć że 1 października, obchodzone jest podobne święto - Międzynarodowy Dzień Muzyki. Powstał z inicjatywy Yehudiego Menuhina, ówczesnego prezydenta Międzynarodowej Rady Muzyki (IMC), działającej przy UNESCO. Ma ona nieco dłuższe tradycje, bowiem po raz pierwszy zorganizowano je w 1975 roku.

Link: <https://www.kalbi.pl/swieto-muzyki>